

Přípravky Ekopol, Apidez a Bisanar – informace pro včelaře

Vážení včelaři,

Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv (dále jen „Veterinární ústav“) Vám touto cestou poskytuje aktuální informace k přípravkům **Ekopol**, **Apidez** a **Bisanar**, které jsou v poslední době nabízeny k prodeji zákazníkům v ČR, aniž by byly v ČR schváleny či registrovány a jsou tudíž uváděny do oběhu (a používány) nelegálně.

Tyto přípravky jsou prezentovány jako „ekologické veterinární přípravky na podporu a prevenci léčby varroázy“ u včel. Jako účinná látka jsou uvedeny směsi éterických olejů.

Včela a včelstva patří mezi hospodářská zvířata (dle §3 odst.1, písm. c, zákona č. 166/1999 Sb. o veterinární péči v platném znění).

Dle § 2 odst.1, písm. a) zákona č. 378/2007 Sb. o léčivech v platném znění (nově i dle článku 4 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/6), se léčivým přípravkem rozumí látka nebo kombinace látek prezentovaná s tím, že má léčebné nebo preventivní vlastnosti v případě onemocnění lidí nebo zvířat.

Přípravky Ekopol, Apidez a Bisanar nejsou v ČR registrovanými léčivými přípravky a nelze je tedy v péči o včelstva na území ČR používat.

Chovatel hospodářských zvířat je povinen dle §5 odst. 1 písm. d) zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči, podávat zvířatům pouze veterinární léčivé přípravky (registrované dle zákona č. 378/2007 Sb., o léčivech) v souladu s pravidly pro jejich používání při poskytování veterinární péče, dále veterinární přípravky schválené dle zákona o veterinární péči a doplňkové látky dle zákona č. 91/1996 Sb., o krmivech, a dodržovat podmínky pro podávání některých látek a přípravků zvířatům, jejichž produkty jsou určeny k výživě lidí (§ 19 z.166/1999 Sb. o veterinární péči).

Podrobná pravidla pro používání léčivých přípravků potom stanoví § 9 a navazující ustanovení zákona o léčivech.

V rámci šetření podezření na padělání výše uvedených přípravků, a to s ohledem na jejich složení, tj. obsah dalších, ve složení nedeklarovaných léčivých (účinných) látek, provedl Veterinární ústav rozbor vzorků přípravků Ekopol, Apidez a Bisanar. Analýza byla provedena Odborem Úřední laboratoře pro kontrolu veterinárních léčiv, který je součástí Veterinárního ústavu.

Veterinární ústav ve vzorcích přípravků Ekopol, Apidez i Bisanar prokázal obsah léčivé (účinné) látky flumethrin.

Byla provedena analýza přípravků

Ekopol, 1 x 10 proužků, šarže 040721, expirace 07/2023, obsah flumethrinu 4,8 mg/proužek

Ekopol, 1 x 10 proužků, šarže 010220, expirace 02/2022, obsah flumethrinu 4,2 mg/proužek

Apidez, 1 x 10 proužků, šarže 010221, expirace 02/2024, obsah flumethrinu 4,2 mg/proužek

Bisanar, 1 x 1 ml, šarže 030321, expirace 03/2024, obsah flumethrinu 11,7 mg/ml

Zjištěné výsledky jednoznačně ukazují, že se nejedná o stopová množství, která by mohla být například výsledkem kontaminace v průběhu výroby. Flumethrin byl ve výše uvedených přípravcích zjištěn v léčebných koncentracích, které vyvolávají pozorovaný akaricidní účinek přípravku. Kromě účinnosti však znamená přítomnost flumethrinu ve výše uvedených přípravcích i zásadní riziko

z pohledu bezpečnosti, a to včetně možnosti výskytu reziduí flumethrinu v medu a dalších včelích produktech.

Zde je třeba připomenout, že ačkoliv není pro rezidua flumethrinu v medu stanoven maximální limit reziduí, zdravotní nezávadnost potravin se pro takové látky hodnotí s ohledem na stanovené toxikologické parametry, zejména s použitím hodnoty tzv. přijatelné denní dávky (=Acceptable Daily Intake – ADI).

Účinná látka flumethrin je ektoparazitikum ze skupiny syntetických pyrethroidů. Flumethrin je součástí řádně registrovaných veterinárních léčivých přípravků určených k tlumení varroázy. Registrované přípravky s obsahem této látky jsou však pod přísnou kontrolou, a to s ohledem na jejich kvalitu, bezpečnost a účinnost, jsou vázané na lékařský předpis a smějí se používat pouze v době mimo produkce medu. Přípravky s flumethrinem je také nutno používat jako součást programu kontroly varroázy v souladu s právními předpisy a platnými metodikami. U roztočů varroázy byla hlášena rezistence na pyrethroidy. Nevhodné používání těchto přípravků by mohlo vést ke zvýšenému riziku vzniku rezistence a mohlo by v konečném důsledku vést k neúčinné léčbě a ztrátám včelstev. Jako účinná metoda ke snížení rizika selekce rezistence se přípravky obsahující flumethrin – jako je tomu u jiných akaricidů – nesmí používat v po sobě jdoucích letech. Místo toho se musí využívat přesně vymezené střídání s přípravky obsahujícími léčivé látky z jiných chemických skupin. V závislosti na regionální situaci týkající se rezistence může být nezbytná přestávka v léčbě delší než jeden rok. Přípravky s obsahem flumethrinu nesmí kontaminovat vodní toky, protože tento může být nebezpečný pro ryby a další vodní organismy.

Nekupujte a nepoužívejte žádné přípravky, které nejsou v ČR legálně registrované nebo schválené.

Použití takových přípravků je v každém případě přinejmenším přestupkem, za který se ukládá správní trest.

Co je však ještě důležitější, použití nelegálních přípravků může zmařit i Vaše dobré jméno a Vaši dlouhodobou poctivou práci a úsilí, které věnujete chovu včel.

S pozdravem

MVDr. Jiří Bureš
vedoucí služebního úřadu